

ÖZEL BÜRO ekibi olarak 1991-95 Yugoslavya İç Savaşında **Srebrenitsa**'da katledilen 8,372 soydaşımızı rahmet ve saygı ile anar, saygılarımızı sunarız.

[Temmuz 11, 2019](#)

Srebrenitsa Katliamı ya da Srebrenitsa Soykırımı 1991-1995 Yugoslavya İç Savaşı (Hırvatistan Savaşı ve Bosna Savaşı)'nda Sırp Cumhuriyeti Ordusu'nun Srebrenitsa'ya karşı giriştiği Krivaya '95 Harekâtı esnasında Temmuz 1995'te yaşanan ve en az 8.372 Bosnalı'ın Bosna-Hersek'in Srebrenitsa kentinde general Ratko Mladić komutasındaki ağır silahlarla donatılmış Bosna Sırp ordusu tarafından öldürülmesine verilen addır. Katliamda bir kısım kadın ve küçük yaşta çocuğun da öldürüldüğü, belgelerle kanıtlanmıştır. Sırp Cumhuriyeti Ordusunun dışında katliama "Akrepler" olarak tanınan Sırbistan özel güvenlik güçleri de katılmıştır. Birleşmiş Milletler Srebrenitsa'yı güvenli bölge ilan etmiş olmasına karşın 400 silahlı Hollanda barış gücü askerinin varlığı katliamı önleyememiştir.

Bölge: Srebrenitsa, Bosna-Hersek

Koordinatlar: 44°06'K 19°18'D / 44.1°K 19.3°D

Tarih: 11 Tem 1995 – 22 Tem 1995

Toplam ölüm sayısı: 8,373

İşleyenler: Sırp Cumhuriyeti Ordusu, "Akrepler" isimli paramiliter grup

Öldürülen Bosnalı sivillerden birisi olan, 13 yaşındaki Sadık Ömer Hüseinoviç'in mezarı Srebrenitsa katliamı II. Dünya Savaşı'ndan bu yana Avrupa'da gerçekleşmiş en büyük toplu insan kıyımı olması ve Avrupa'daki hukuksal olarak ilk kez belgelenmiş soykırım olması açısından da önem taşır.

Öldürülen Bosnalı sivillerden birisi olan, 13 yaşındaki Sadık Ömer Hüseinoviç'in mezarı Srebrenitsa Katliamının gelişimi

Yugoslavya'nın çöküşü üzerine 1992 yılında Sırp'ların Bosna'da başlattıkları soykırımın ardından bölgeye zoraki olarak müdahale eden Birleşmiş Milletler'in güvenli bölge ilan edilen 6 bölge arasında Srebrenitsa da bulunmaktaydı.

Savaşın önce nüfusu 24 bin civarı olan kentin nüfusu diğer bölgelerden gelen mülteci göçleriyle 60 bin civarına gelmişti. Artık Srebrenitsa 'açlık' ve 'hastalıklar' ile mücadele eden bir 'toplama kampı'na dönüşmüştü. Müslümanların elindeki silahlar BM Barış Gücü tarafından koruma gereğiyle toplanmıştı.

Ratko Mladić komutasındaki Sırp'lar Srebrenitsa'ya olan saldırılarını sıklaştırdıklarında müslümanların toplanan silahlarını geri almak için yaptıkları başvuru, sorumlu Hollanda komutanı Thom Karremans tarafından reddedildi. BM yalnızca iki F16'yı kent üzerinde bir uçuş yaptırmakla yetindi.

Hollandalı askerler bir gece yarısı Bosna'daki BM Barış Gücü komutanı Hollandalı generalden aldıkları emir doğrultusunda kenti boşalttılar. Savaş sırasında şehrin

güvenliğinden sorumlu olan Hollandalı Komutan Thom Karremans kendisine sığınan 25 bin mülteciyi ve şehri Sırlara teslim etti.

Srebrenitsa Katliamı 465 sivilin defnedilişi (11 Temmuz 2007)

Daha sonra orataya çıkan bir video kasedinde Sırp generalin kenti boşaltan Hollandalı komutana bir hediye verirken görüntüleri çekilecekti. Bir hafta süren katliam II. Dünya Savaşı'ndan sonra insanlığa yapılan en büyük suç olarak arşivlerde yer aldı.

Katliamdan 15 yıl sonra 27 Haziran 2017 tarihinde Hollanda Mahkemesi, Srebrenista katliamıyla ilgili Hollanda askerlerinin yasa dışı hareket ettiğine, Hollanda'nın kısmen hatalı olduğuna karar vererek Hollanda askerlerini suçlu buldu. Mahkeme, Srebrenitsa'da ölümlerin %30'undan Hollanda hükûmetinin sorumlu olduğunu açıkladı.

Lahey Adalet Divanı bir hafta süren katliamın bir 'soykırım' olarak kabul etti; ancak Sırbistan'ın sorumlu tutulmayacağına karar verdi.

Srebrenitsa'daki toplu mezar açılırken 2007 Bosna'nın doğusundaki çatışmalar

1992 Etnik Kıyım

Srebrenitsa Katliamı ve Müslümanların Toplu Şekilde Kıyımı

1992 Bosna Savaşı'ndan sonra Sırbistan, Bosna-Hersek'in stratejik alanı haline geldi. Özellikle ülkenin doğu tarafı Avrupa Birliği tarafından Yasak Bölge ilan edildi. Bu bölge içinde Srebrenitsa şehri de vardı. Bu da Bosna Hersek Silahlı Kuvvetleri için bir fırsat olarak değerlendirildi. Ayrıca Bosna Hersek'in bütün maddi varlığı olan en büyük maden ocakları da ülkenin tek geçim kaynağıydı. Bu da Sırp'lar için bir araç olarak değerlendirildi. Müslüman nüfusun çoğunlukta olduğu ve Sırp zulmüne karşı yetersiz imkânlarla karşı koymaya çalışan Srebrenitsa'nın Tanjarz Kırsalı'nda tam 10000 kişiyi esir alan askeri grup Mladiç'in emriyle esirleri öldürmeye başladı. Sırp vahşeti Avrupa'dan yüz bularak doruğa çıktı ve tam 5 gün süren katliamda 8300 kişi öldürüldü. Kalan 2700 kişi serbest bırakıldı. Öldürülen bu 8300 kişinin cesetleri parçalanıp iskeletleri çıkarttırıldı ve bu cesetler krematoryumda yakıldıktan sonra Lahey Mezarlığı'na gömüldüler. Katliamdan yaklaşık 13 yıl sonra Bosnalı Sırp komutan Ratko Mladiç kaçak olarak yaşadığı Sırbistan'ın Sermiyan köyünde Radovan Karadzic ile beraber yakalanarak tutuklanmış ve Lahey Uluslararası Ağır Ceza Mahkemesi'nde 1 hafta yargılandıktan sonra haklarında tutuklama kararı çıkmıştır, ayrıca Mladiç'in cezası müebbet hapis olarak belirlenmiştir. Lahey'deki uluslararası savaş suçları mahkemesince 16 yıldır aranan Mladiç'in yakalanmasına yönelik Sırp istihbaratının çalışmalarının ardından özel polis birlikleri, Zrenyanin kenti yakınlarında Lazarevo köyüne operasyon düzenledi. Operasyonda "Milorad Komadiç" sahte kimliğini kullanan Ratko Mladiç yakalandı. BM Güvenlik Konseyi kararıyla kurulan Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi'nce yapılan açıklamada, Mladiç'in, Sırbistan'ın iç hukuku gereğince yerine getirilmesi gereken hukuki süreç tamamlandıktan sonra Lahey'e sevkedileceği, bu transferin sabırsızlıkla beklendiği belirtildi.

Srebrenitsa Şehitlik taşının üstünde 8.372 sayısı yazılıdır.

Srebrenitsa Katliamından sorumlu isimler

11 Temmuz 1995 günü Ratko Mladiç silahlarından arındırılmış kente hiç zorlanmadan girdi. Sonra da Sırp askerler Bosna Müslümanları ve Bosna Hırvatlarını yollarda, dağlarda öldürdüler. Sırp askerler cesetlerin kimlikleri tespit edilmesin diye cesetleri parçalayarak sayıları 64'ü bulan toplu mezarlara gömdüler.

Uluslararası Savaş Suçluları Mahkemesi Tarafından Srebrenitsa Soykırımından Dolayı Aranan, Yargılanan ve Mahkûm Olan Sırp Üst Subaylar ve Siyasilere listesidir.

- **Momčilo Krajišnik**
- **Bilyana Plavsiç**
- **Ratko Mladiç**
- **Zdravko Tolimir**
- **Radovan Karadžić**

Radovan Karadzic Davası

Lahey'deki Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICTY), Bosna Savaşı sırasında 11 ayrı suçtan yargılanan Sırp lider Radovan Karadzic hakkındaki kararını 24 Mart 2016'da açıkladı. Mahkeme, eski Sırp lider Radovan Karadzic'in 8 bin Müslüman Bosnalının öldürüldüğü Srebrenitsa'da soykırım yapmaktan suçlu bulundu.

Bosna'daki diğer beldelerde işlenen suçların 'soykırım' olmadığına hükmeden mahkeme "Karaciç, Bosna'daki belediyelerde insanlığa karşı suç işlemekten sorumludur" kararına vardı. Karaciç ,11 suçun 10'undan suçlu bulundu.

Mahkeme, Sırp liderin Saraybosna kuşatması sırasında 'savaş suçu' işlediğine de hükmetti. 40 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Dipnotlar

- 1. Olayın soykırım olarak nitelendirilmesi konusunda görüş ayrılıkları bulunmaktadır. Rusya 2015 yılında BM Güvenlik Konseyi'nde olayların soykırım olarak adlandırma teklifini veto etmiştir.**

[status draft]

[nogallery]

[geotag on]

[publicize off|twitter|facebook]

[category güvenlik]

[tags SOYKIRIMLAR & KATLIAMLAR DOSYASI, ÖZEL BÜRO, ekip, Yugoslavya, İç Savaş, Srebrenitsa, katliam, soydaş]